

11. Rozprawka (essay)

A

Jak napisać rozprawkę

- ✓ Rozprawka jest uproszczoną formą rozprawy, czyli pracy pisemnej, która traktuje w sposób naukowy o wybranym zagadnieniu.
- ✓ Rozprawka polega na analizie danego tematu; zadaniem autora jest przekonać czytelnika, że coś stanowi prawdę, jest słuszne lub nie, odpowiedzieć na postawione w temacie pytanie lub wyjaśnić jakąś wątpliwość.
- ✓ W rozprawce odwołujemy się do argumentów, które przybliżają problem i sugerują jego rozwiązanie. Argumenty powinny być uporządkowane - od najmocniejszych do najsłabszych lub odwrotnie.
- ✓ Rozprawkę piszemy stylem formalnym.
- ✓ Rozprawka zawiera trzy główne części:
 - Wstęp - stawiamy tezę lub hipotezę.
 - Rozwinięcie - przedstawiamy argumenty.
 - Zakończenie - podsumowujemy nasze rozważania.
W tej części rozprawki okazuje się czy nasza teza/hipoteza jest słuszna lub czy udało się obalić za pomocą kontrargumentów czyjąś argumentację.
- ✓ W języku angielskim można rozróżnić kilka typów rozprawki:
 - Rozprawka **argumentatywna** (For and Against Essay).
 - Przedstawione są tutaj argumenty za i przeciw jakiemuś twierdzeniu.
 - We wstępie określamy temat nie podając naszej opinii.
 - W rozwinięciu, w dwóch osobnych akapitach, przedstawiamy (i omawiamy) argumenty za i przeciw. Możemy również przedstawić argumenty za i przeciw w obrębie jednego akapitu - w ten sposób jeden akapit może omawiać jeden aspekt. Liczba argumentów za i przeciw powinna być zbliżona lub taka sama. Wszystkie argumenty muszą prowadzić w sposób logiczny do końcowych wniosków. Każdy akapit powinien zaczynać się od tzw. *topic sentence*, czyli takiego zdania, które streszcza dany akapit. Starajmy się używać form bezosobowych, np. *It is believed* zamiast *I believe* - nasza wypowiedź powinna zachować cechy bezstronności.
 - W zakończeniu podajemy swoją opinię i podsumowujemy temat. Możemy postawić pytanie retoryczne lub napisać zdanie, które prowokuje do myślenia.
 - *Przykładowy temat: Wady i zalety procesu globalizacji.*
 - Rozprawka, w której **autor pytany jest o opinię** (Opinion Essay).
 - Taka rozprawka zawiera opinię autora popartą argumentami oraz opinię przeciwstawną.
 - We wstępie określamy temat i przedstawiamy swoją opinię.
 - W rozwinięciu przedstawiamy swoją opinię i jej uzasadnienie oraz opinię przeciwstawną.

materiały pochodzą z książki *Przewodnik po nowej maturze z języka angielskiego*, www.enset.pl

- W zakończeniu powtarzamy swoją opinię w inny sposób - innymi słowami.
- *Przykładowy temat: Komputer jest niezastąpionym narzędziem pracy.*
- Rozprawka, której **autor proponuje rozwiązanie problemu** (Providing Solutions to Problems Essay).
 - Prezentowane są tutaj sugestie autora poparte informacjami o spodziewanych rezultatach lub konsekwencjach.
 - We wstępie określamy dany problem oraz podajemy powody jego zaistnienia.
 - W rozwinięciu proponujemy rozwiązania.
 - W zakończeniu streszczamy swoją opinię.
 - *Przykładowy temat: Jak możemy zwiększyć bezpieczeństwo na stadionach piłkarskich?*
- Rozprawka - **dyskurs** (Discursive Essay).
 - Rozprawka taka ma na celu przedstawienie różnych aspektów danego problemu w taki sposób, aby czytelnik mógł zająć swoje stanowisko w danej sprawie. Nie jest tu celem przekonanie czytelnika o słuszności stanowiska autora pracy.
 - We wstępie określamy temat wypowiedzi.
 - W rozwinięciu przedstawiamy różne jego aspekty (np. aspekt polityczny, geograficzny, etyczny, historyczny, społeczny, ekonomiczny itp.) oraz argumenty przeciwstawne.
 - W zakończeniu komentujemy problem, możemy również podać swoją opinię.
 - *Przykładowy temat: Rola edukacji w krajach Trzeciego Świata.*

B

Przydatne zwroty

for example/for instance,...

na przykład

however,.../although/but

jednakże/chociaż/ale

despite.../in spite of...

pomimo...

it is said / it is believed that...

mówi się/sądzi się, że...

another problem is that...

innym problemem jest to, że...

another drawback/advantage/disadvantage is that...

kolejną wadą/zaletą/wadą jest to, że...

on the one hand,.../on the other hand,...

z jednej strony.../z drugiej strony...

so / therefore, / as a result, / thus,

więc, zatem, tak więc

What is more, / In addition, / Moreover,
Co więcej, ponadto
To conclude, / In conclusion, / To sum up,
Podsumowując
Firstly, / Secondly, / Thirdly, / Finally, / In conclusion,
Po pierwsze / Po drugie / Po trzecie / Ostatecznie, w końcu / Podsumowując

be for... / be against...
być za... / być przeciw...
to be opposed to... / to support...
być przeciwnym... / popierać...

There are so many different opinions on...
Jest tak wiele różnych opinii na temat...
There is no agreement...
Nie ma zgody...
Critics point out that...
Krytycy zwracają uwagę na to, że...
It must be added that...
Musimy dodać, że...
I am fully aware that...
Całkowicie zdaję sobie sprawę z tego, że...
It strikes me that...
Uderza mnie to, że...
It is surprising that...
Zaskakującym jest to, że...
There is another side to this problem.
Jest jeszcze inna strona tego problemu.
From a historical perspective,...
Z perspektywy historycznej...
From the viewpoint of...
Z punktu widzenia...
From an economic viewpoint,...
Z ekonomicznego punktu widzenia...
The issue is far from being solved yet, but...
Długa jest jeszcze droga do rozwiązania tego problemu, ale...

Przykładowe zadanie

Internet ma więcej wad niż zalet.

Czy zgadzasz się z tym stwierdzeniem? Napisz rozprawkę, w której wyrazisz własną opinię na podany temat.

20 years ago if you had asked anybody on the street 'Do you think the Internet has more disadvantages than advantages?', the answer wouldn't have been 'no'. Why? There would be no answer at all to a question that wouldn't have been understood. These days the same question would by no means be met with a wall of silence or misinterpretations. Whether you like it or not, it is the Internet that has revolutionized the way we live and work. If it wasn't for its huge advantages, it wouldn't have become a must just before the beginning of the new millennium.

Firstly, the Internet is a massive source of information. A source of rubbish, too - say sceptics; yes, but fortunately most of us have learnt effective methods of sorting and recycling the flood of data we encounter on the net.

Secondly, it makes it easy to overcome physical communication barriers, such as distance. Of course, it will never be a match for a real face-to-face conversation - there's no doubt. To minimize this drawback you can install a webcam and a voice transmitting application.

Finally, from an economic viewpoint, the Internet is a leading motor of the economy. It cuts costs and makes it easier for products and services to reach their customers. It also plays a significant role in advertising. Even the sceptics have to accept this point.

In conclusion, I am certain that there are many more advantages of the Net than there are drawbacks. Sceptics who would say 'yes' to the first question are simply wrong. Thus the Internet has a bright future indeed for many years to come.

⇒ **Patrz również:** propozycje tematów, pkt 14B, str. 58.